

نه‌هی لیمان کرد له وهی: پروو له قیبله بکهین له کاتی پاشه‌پرو فریدان یان میز کردن، یان تارات کردن به دهستی راست، یان تارات کردن به که متر له سئ بهرد، یان تارات بکهین به ته‌پاله یان ئیسک

له سه‌لمانه‌وه -په‌زای خوی لیبت- ده‌لئت: پیی ووترا: پیغه‌مبه‌ره‌که‌تان -صلی الله علیه وسلم- فی‌ری هه‌موو شتیکی کردوون هه‌تاوه‌کو ته‌نانه‌ت چوونه سه‌رئاویش، (سه‌لمان) ووتی: به‌لئ، «نه‌هی لیمان کرد له وهی: پروو له قیبله بکهین له کاتی پاشه‌پرو فریدان یان میز کردن، یان تارات کردن به دهستی راست، یان تارات کردن به که متر له سئ بهرد، یان تارات بکهین به ته‌پاله یان ئیسک».

[ص‌حیحه] [موسلم گئراوه‌تیه‌وه]

شیکردنه‌وه‌ی فه‌رمووده‌که: (له سه‌لمانه‌وه -په‌زای خوی لیبت- ده‌لئت: پیی ووترا: پیغه‌مبه‌ره‌که‌تان -صلی الله علیه وسلم- فی‌ری هه‌موو شتیکی کردوون هه‌تاوه‌کو ته‌نانه‌ت چوونه سه‌رئاویش): واتا پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- هاوه‌لانی فی‌ری ئادابه‌کانی سه‌رئاوکردن کرد له کاتی چوونه شوینی سه‌رئاوکردن هه‌تاوه‌کو ده‌رچوون، له‌وانه‌ش: نه‌هی کردووه له پرووکردن یان پشتکردن له قیبله له کاتی سه‌رئاوکردن، ونه‌هی کردووه له تارات کردن به دهستی راست و‌خۆ پاککردنه‌وه له پاشه‌پرو به ته‌پاله یان به ئیسک. (-سه‌لمان- ووتی: به‌لئ، نه‌هی لیمان کرد له وهی: پروو له قیبله بکهین له کاتی پاشه‌پرو فریدان یان میز کردن): واتا ئه‌گه‌ر له سه‌رئاو کردن به‌رده‌وام بی‌ت نایب‌ت پروو له قیبله بکات و‌نایب‌ت پشتی تیبکات؛ چونکه قیبله‌ی مسولمانانه و‌رووی تیده‌که‌ن له کاتی نوپژه‌کان و‌په‌رسته‌کانی تردا، و‌په‌رۆزترین و‌رێژدارترین ئاراسته‌به، بۆیه ده‌بی‌ت په‌رزی لیبگیریت و‌ به‌مه‌زن دابنریت، خوی گه‌وره ده‌فه‌رموویت: {وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ حَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ} [الحج: 30] واته: {ئینجا هه‌رکه‌سیک (سنووره‌کانی خوی گه‌وره) بپارێزیت و‌ به‌گه‌وره‌ی بگرتیت ئه‌وه بۆ خۆی چاکتره لای په‌روه‌ردگاری}. (یان تارات کردن به دهستی راست): چونکه دهستی راست بۆ شته پاک و‌چاکه‌کان به‌کاردیت، به‌لام بۆ لابرندی شتی زیانه‌خش و‌پیس دهستی چه‌پ به‌کارده‌هینریت وه‌کو خۆ پاککردنه‌وه له پاش سه‌رئاوکردن، وه‌ فه‌رمووده‌یه‌کی تردا: (ولا يَمَسَّحُ مِنَ الْخَلَاءِ يَمِينِهِ) واته: (خۆی پاک نه‌کاته‌وه -له پاشه‌پرو- به دهستی راستی). (یان تارات کردن به که متر له سئ بهرد): ئه‌میش له و‌ شتانه‌یه که نه‌هی لیکردووه ئه‌گه‌رچیش خۆپاککردنه‌وه پروویدا به که متر له سئ بهرد؛ ده‌بی‌ت سئ بهرد یان زیاتر به‌کاربهینن، چونکه زۆر جار به سئ بهرد یان زیاتر مروّف پاکده‌بیته‌وه له پاشه‌پرو، ئه‌مه ئه‌گه‌ر له پاش به‌رده‌که ئاوی به‌کارنه‌هینا؛ به‌لام ئه‌گه‌ر ئاوی به‌کارهینا پاش به‌رده‌که، ئه‌وا ئاساییه که متر له سئ بهرد به‌کاربهینیت پاشان خۆی به ئاو پاک بکاته‌وه، چونکه له حاله‌تی دووه‌مدا مه‌به‌ست که‌مکردنه‌وه‌ی پاشه‌پروه‌یه له شوپنه‌که نه‌ک لابرده‌یه‌تی به شیوه‌یه‌کی کامل، و‌پاشان به‌هۆی به‌کارهینانی ئاوه‌که به کاملی پاک ده‌بیته‌وه. (یان تارات بکهین به ته‌پاله): ئه‌میش له و‌ شتانه‌یه که نه‌هی لیکردووه بۆ تارات کردن به‌کاربهیندیریت؛ چونکه ئالیکی ئازهل‌ی جنۆکه‌کانه، هه‌روه‌کو له گه‌رانه‌وه‌یه‌کی تردا هاتووه: (أَنْ وَفَدًا مِنَ الْجِنِّ جَاءُوا إِلَى النَّبِيِّ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- فَسَأَلُوهُ الزَّادَ فَقَالَ: لَكُمْ كُلُّ عَظْمٍ دُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، يَقَعُ فِي أَيْدِيكُمْ أَوْ قَرَّ مَا يَكُونُ لَحْمًا، وَكُلُّ بَعْرَةَ عِلْفٍ لِدَوَابِّكُمْ) [رواه مسلم] واته: (کۆمه‌لێک جنۆکه هاتن بۆ لای پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- په‌رسیاریان لیکرد سه‌باره‌ت به خۆراک وزادبان، ئه‌ویش -صلی الله علیه وسلم- فه‌رمووی: بۆ ئیوه‌یه هه‌موو ئیسکیک ناوی خودای له‌سه‌ر هینرا بی‌ت، له و‌ کاته‌دا گۆشتی زیاتر دپته ئیو ده‌ستتان زیاتر له‌وه‌ی له‌سه‌ری بووه، وه‌ه‌موو ته‌پاله‌یه‌ک -پاشه‌پروه‌یه‌کی ئازهل- خۆراکه بۆ ئازهل‌کاتان). پاشان -صلی الله علیه وسلم- فه‌رمووی: (یان ئیسک): هه‌روه‌ها نه‌هی کردووه له تارات کردن به ئیسک؛ چونکه خۆراکی جنۆکه‌کانه، هه‌روه‌کو له فه‌رمووده‌ی پینشوو باسکرا وه‌روه‌ها گه‌رانه‌وه‌ی تر هاتووه له‌وانه‌ش: (فلا تستنجوا بهما فإنهما طعام

إخوانكم) [رواه مسلم] واته: (تارات به ئەوانه مەكەن چۆنكە ئەوانه خۆراكى براكاتتانن). بۆيه؛ سونەت پروونىكردوووتەوه كە حىكمەت لە بەكارنەهێنانى ئەمانە بۆ خۆپاككردنەوه ئەوئەه كە پىس نەبن بۆ ئەوانەى خۆراكە بۆيان؛ چۆنكە ئەگەر بۆ تارات كردن بەكاربێت، ئەوا خۆراكەكەى لىيان تىكداوو و زىانى پىيان گەياندووو، وپاشەپروى ئازەل بەهەر حال ناكربت بەكاربەپنرێت بۆ خۆ پاككردنەوه چۆنكە خۆى پىسى وبۆگەنە چۆن شتى بۆگەن بە شتى .بۆگەن پاك دەبێتەوه!!، هەر وها ئىسك چۆنكە لووسە شوپنكە پاك ناكاتەوه ولەوئەه ئازار و زيان بە مرووف بگەيەنیت

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/10048>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

